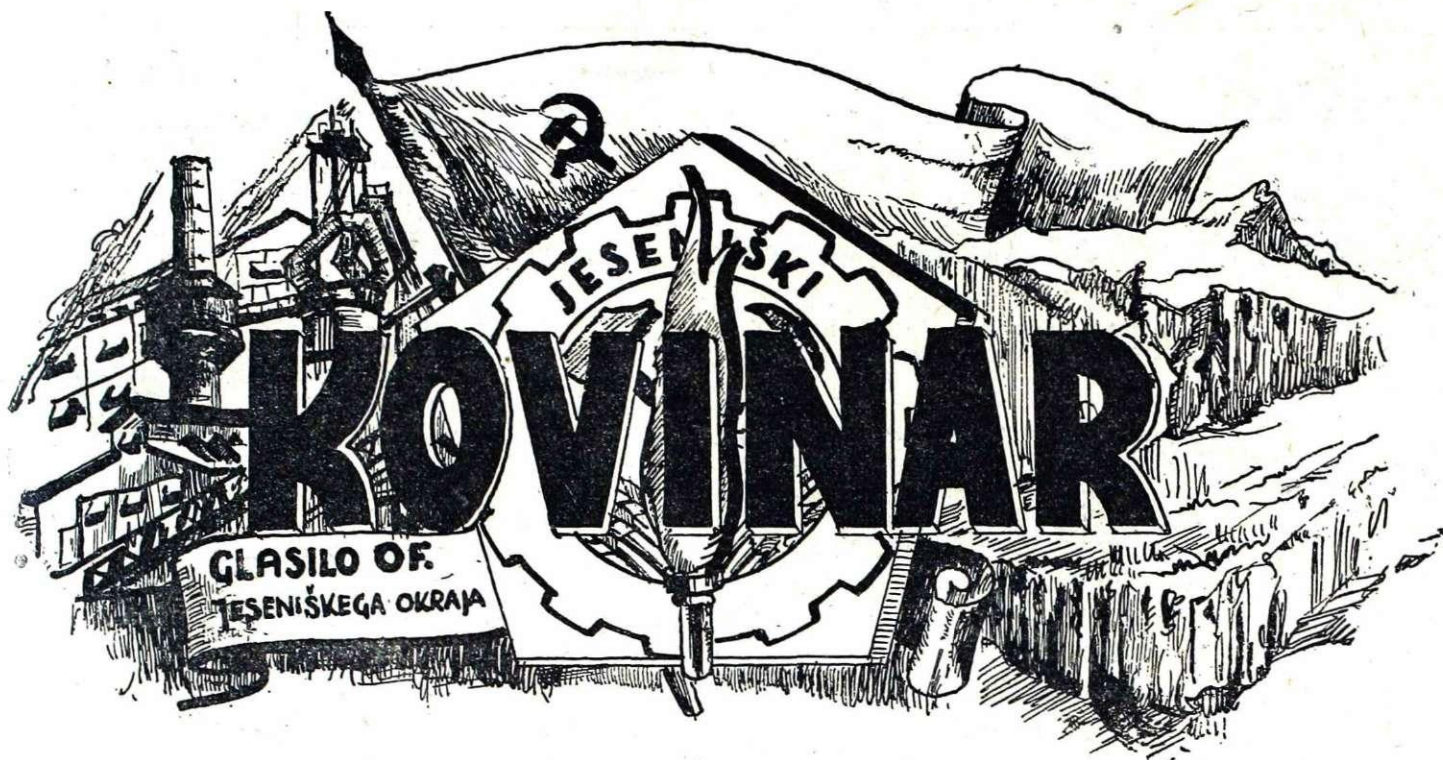

Po volitvah v okrajni ljudski odbor

Nаша oblast je ljudska, in zato mora biti demokratična, volivcem mora biti dana možnost, da neposredno vplivajo in soddločajo o načinu delovanja ljudskih odborov. Pri dobrih ljudskih odborih bodo tudi višji organi oblasti imeli lažje delo in bodo manj obremenjeni s prizivnimi pritožbami.

Leto I.

Jesenice dne 25. marca 1948

Štev. 6

Zmaga Osvobodilne fronte v jeseniškem okraju pri nedeljskih volitvah

Jesenice, 22. III. 1948. V Ljudski republiki Sloveniji so bile včeraj volitve v okrajne ljudske odbore. Tudi v jeseniškem okraju.

V jutranjem mraku, ko je bilo sonce še nizko pod obzorjem so posamezna volišča zaživela. Volivne komisije so pregledovale okrašena volišča, in ko so ugotovile popoln red, se je glasovanje pričelo. Po ulicah naših mest in industrijskih centrov so igrale godbe vesele koračnice in oznanjevale pričetek volitev. Vhodi na volišča so bili povsod okrašena s slovenskimi in jugoslovanskimi zastavami ter slikami naših voditeljev. Po informacijah, ki smo jih tekom dneva prejeli, pa je bilo najlepše okrašeno volišče v Kamni gorici. Volivci tega kraja so se na volitve pripravili z vso resnostjo. Zavedali so se, da volijo odbornike svoje, to je ljudske oblasti, ki edino jamči ohranitev pridobitve narodno-osvobodilne borbe. V spomin na te pridobitve so okrasili tudi grobove talcev-žrtev fašističnega nasilja.

Pa tudi v drugih krajih so se na volitve pripravljali zelo svečano. Tako so kmetje iz okolice Bleda po izvršeni državljanški dolžnosti sklicali sestanek, na katerem so se odločili, da bodo za izboljšanje življenjskih pogojev kmetov in delovnega ljudstva sploh, ustanovili kmečko zadrugo. Zavedajoč se važnosti volitev so ljudje tudi v Mošnjah, potem ko so glasovali za kandidate Osvobodilne fronte, odšli na gradilišče bodočega združnega doma in pripravljali material. V pomoč sta jim priskočila tudi dva borca JA. Med prvimi v tem kraju se je pojavil na volišču tudi 94 letni Majer Franc, ker ni hotel zaostati za lahkonomo mladino. Tudi na Srednji Dobravi so dan volitev in lepo sončno vreme izkoristili s tem, da so ljudje z zastavami odšli na delo h gradnji nove ceste. Ista slika se je nudila tudi na Lancovem, kjer je ljudstvo veselo delalo pri gradnji svojega združnega doma. Enako visoko državljansko zavest so pokazali tudi mnogi drugi naši kraji in bi zašli predaleč, če bi vse naštevati.

Poleg teh svetlih strani 21. marca 1948 — dneva volitev v okrajne ljudske odbore — so se sicer tu pa tam pokazali umazani oblaki na jasnem nebu svobodnega življenja, ki pa so se takoj razpršili ob veselih in zavednih pogledih

našega ljudstva. Volitve so ponovno pokazale, kako je pri nas reakcija tega ali onega kova neobogljena. Njihove parole, o priходу Angležev, o pomoči nam sovražnega Vatikana, so se razblinile ob visoki zavednosti našega ljudstva.

Iz rezultatov, ki jih objavljamo, je jasno razvidno, da si je naše ljudstvo izbralo edino pravilno pot, ki mu jo je nakazala Osvobodilna fronta. Nič ne de, če je na volitvah v maloštevilnih krajih tudi reakcija dosegla malenkostne uspehe. Prav to dokazuje, da so se volitve izvršile popolnoma svobodno in s tajnim glasovanjem. Izid volitev dokazuje, da pri nas resnično vlada prava svoboda, kjer more vsakdo izražati svoje mnenje. Volitve so dokazale tudi, da je ogromna večina našega ljudstva proti vsem spletkam protiljudskih elementov in da odločno koraka naprej — v socializem.

Prepričani smo, da bodo maloštevilni zapeljanci, ki so pri včerajšnjih volitvah vrgli kroglico v „skrinjico brez liste“, kmalu spregledali in spoznali svojo zmoto. To velja zlasti za krajevne ljudske odbore v Stari Fužini, Zg. Gorjah in Ljubnem. Zaradi tega je dolžnost vseh članov Osvobodilne fronte, posebej še aktivistov, da ljudem odpirajo oči, in jih spravijo na pravo pot. Zavedati se moramo, da vsi glasovi v „črni skrinjici“ niso reakcionarni, ampak so nekateri volivci glasovali proti Osvobodilni fronti le zaradi zeslepljenosti in po navodilih hlapcev protislovenskega, to je inozemskega gospodarja.

Pred novoizvoljenimi člani okrajnega ljudskega odbora pa stojijo težke in odgovorne naloge. Te naloge so zlasti v izboljšanju življenjskih pogojev delovnega ljudstva, ki je pri včerajšnjih volitvah izreklo svoje zaupanje izvoljenim kandidatom.

Spodnja tabela prikazuje volivne rezultate v odstotkih od najslabšega do najboljšega krajevnega ljudskega odbora.

V primerjavi z izidom zadnjih volitev v krajevne ljudske odbore, ki je bil objavljen v prvi številki našega lista, vidimo, da se je vrstni red uspehov in neuspehov v posameznih krajih precej spremenil.

KLO	Za OF %	brez liste %
Stara Fužina	75.38	24.62
Ljubno	76.15	23.85
Zgornje Gorje	77.08	22.92
Lesce	81.65	18.35
Lancovo	87.64	12.36
Podnart	87.98	12.02
Polje v Bohinju	89.49	10.51
Begunje	90.74	9.26
Bled	90.95	9.05
Boh. Bistrica	90.96	9.04
Srednja vas v Boh.	91.44	8.56
Mošnje	91.66	8.34
Kamna gorica	92.02	7.98
Ribno	92.64	7.36
Spodnje Gorje	92.83	7.17
Kropa	92.99	7.01
Kranjska gora	93.33	6.67
Koprivnik-Gorjuše	93.65	6.35
Dovje-Mojstrana	94.14	5.86
Radovljica	94.34	5.66
Gozd-Martuljk	94.90	5.10
Žirovnica	95.12	4.88
Brezje	95.36	4.64
Srednja Dobrava	96.23	3.77
Podhom Zasip	96.69	3.31
Boh. Bela	97.09	2.91
Rateče	97.12	2.88
Jesenice (Hrušica)	98.40	1.60
Blejska Dobrava	98.53	1.47
	93.35	6.65

Izvoljeni kandidati so preizkušeni borci na bojnem in gospodarskem polju. Njihova imena nam jamčijo, da bodo vse svoje sposobnosti vložili v korist skupnosti.

Uvajanje trgovine po vezanih cenah pri izmenjavi industrijskih in poljedelskih produktov zahteva usposabljanje združne trgovske mreže, da bosta od tega imela korist delavec in kmet. Samo špekulanti-vaški mogotci imajo interes ovirati razvoj trgovine, ki se bo poslej vodila brez njihovega parazitskega posredništva

Mladina jeseniške železarne prejela prehodno zastavico

kot najboljši aktiv mladinskih brigad v kovinski stroki Slovenije

Mladina jeseniške železarne prejela prehodno zastavico kot najboljši aktiv mladinskih brigad v kovinski stroki Slovenije

V nedeljo, 7. marca t.l. je bila na Jesenicah prva konferenca mladinskih brigad kovinske industrije Slovenije, na kateri je dobila mladina jeseniške železarne zaslužen priznanje zaradi najboljše organizacije novega sistema dela v podjetjih — prehodno zastavico Glavnega odbora LMS. To priznanje si je naša kovinarska mladina priborila z zavestnim trudom za organiziranje novega sistema dela po brigadah, ki je v mnogih primerih zahteval velikih naporov in borbe proti starim sistemom in njegovim zagovornikom. Zagovornikom starega sistema dela ni po volji, da bi se v naših tovarnah in podjetjih čimveč proizvajalo v korist vsega delovnega ljudstva.

Tudi v drugih podjetjih kovinske industrije Slovenije obstajajo mladinske brigade, ki so na konferenci pokazale velike delovne izkušnje in požrtvovalnosti mladincev — brigadirjev. Vsi so enodušno odobrvali in priznavali, da si je mladinska brigada jeseniške železarne zaslužen priznanje prehodno zastavico.

Mladina jeseniške železarne je morala prelati velike delovne preizkušnje, da se je usposobila za delo po brigadnem sistemu. Tako je brigada v martinarni vztrajala na svojem delu, čeravno je imela zelo slabo peč. Dosegla je vidne uspehe. Prva martinarska posada je že odpotovala v železarno v Zenici, kjer bo prevzela martinarsko peč v svoje roke. Mladini v Zenici bo pokazala, kako se usposablja strokovni visoko kvalificirani kader na podlagi kolektivnega in nesebičnega dela.

V pripravah za mladinske volitve je mladina železarne sprejela obveznost, da bo letos formirala 40 brigad. Danes pa obstoja v železarni

Delavec pri martinarskih pečeh

že 41 brigad, katerih število se bo do konca leta verjetno zvišalo na 60.

Poleg prehodne zastavice Glavnega odbora LMS — najvišjega priznanja naši kovinarski mladini — so bile podeljene tudi diplome brigadi v martinarni in lahki progi Javornik I. Mladinec Vister Valentin iz livarne pa je prejel knjižno nagrado.

Na konferenci je mladina obljubila, da ji bodo doseženi uspehi v še večjo pobudo za nadaljnje delo pri graditvi socializma.

Jeseniški kolektiv v borbi za plan

Uspehi in tekmovanje delovnega kolektiva železarne

Delovni kolektiv železarne Jesenice je v začetku leta krepko prijel za delo, da izpolni letošnji proizvodni plan, ki je v primeri z lanskim znatno povišan. Železarna je v februarju ob normalnih delovnih pogojih presegla proizvodni plan za 22%. V januarju in februarju pa je izpolnila 17,60% celotne planske proizvodnje za leto 1948.

Proizvodni plan je bil za nekatere obrate težak. Obrati, ki so navezani na pogonsko silo, so ga pa lahko dosegli in presegli, ker je bilo pogonske sile dovolj. Obrati: plavž, opekarna, varilna žica in jeklovlek, pa so imeli z ozirom na zmogljivost težak delovni predpis in ga tudi niso mogli izpolniti. Vrh tega pa sta obrata varilna žica in jeklovlek v prvi stopnji svojega razvoja, ki bo sčasoma šel strmo navzgor.

Plan se bo tekom leta postopoma zvišal. Zato bodo morali vsi vložiti vse svoje moči, znanje in izkustva, da bodo plan dosegli in presegli.

Dolžnost vseh, ki jim je poverjena preskrba delovnih ljudi, je, da store vse, da bo preskrbovalna mreža v redu delala.

Obratovanje je v februarju potekalo brez posebnih motenj. Tekmovalo je 23 enot, v katerih so vključeni vsi pripadniki naše delovne skupnosti.

Prvo mesto in prehodno zastavo si je priborila žična valjarna, ki je mesečno najvišje presegla plan.

Ostali obrati so se razvrstili takole:

1. mesto žična valjarna	148.53 točk
2. mesto Javornik II	142.02 točk
3. mesto laboratorij	141.01 točk
4. mesto cevna-jeklovlek	140.80 točk
5. mesto nameščenci	140.56 točk
6. mesto metalurška ind. šola	138.77 točk
7. mesto livarna-modelna mizarna	137.40 točk
8. mesto opekarna	137.21 točk
9. mesto mehanična delavnica	135.93 točk
10. mesto kamnolom	134.61 točk
11. mesto energijski oddelek	133.99 točk
12. mesto promet	133.55 točk

Sledijo:

Javornik III. konstrukcijska delavnica, gradbeni oddelek, jeklarna, Javornik I, hladna valjarna, plavž, žičarna, varilna žica, žebeljarna, ekonomat, tovarniška zaščita.

V posameznih panogah so bili doseženi sledeči uspehi:

Vsa železarna je presegla načrtno storitev za 22%. Javornik II je presegel načrtno storitev za 79,25%, žična valjarna za 50,18%, Javornik I za 45,69%, žebeljarna za 31,86%, hladna valjarna za 20,50%, žičarna, varilna žica za 19,55%, jeklarna za 16%, livarna za 13,45%, cevna, jeklovlek za 5,86%.

Bolniški dnevi so v januarju znašali 6,44%, v februarju pa 5,96%. Neopravičeni izostanki pa so se v tem času žal zvišali od 0,51 na

Obletnica Marxove smrti

14. marca 1883 je umrl Karl Marx, ustanovitelj znanstvenega socializma, genialni voditelj in učitelj svetovnega proletariata. Rojen je bil 5. maja 1818.

Z Marxovo smrtjo je človeštvo izgubilo največjega misleca. Marx se je opiral na trden fundament človeškega znanja, odkril je zakone človeške družbe in dokazal neizogiben propad kapitalizma in nastop novega, socialističnega družbenega reda. Marxov nauk sta naprej razvila voditelja človeštva Lenin in Stalin. Postal je veličastna resnica na eni šestini zemeljske oble. Komunistična Partija kot najnaprednejši in najbolj borbeni odred delavskega razreda, je tudi v zadnji svetovni vojni, oborožena z nezmočljivim Marxovim naukom o človeški družbi, zmagoslavno pripeljala tudi naše ljudstvo k veličastni zmagi nad fašizmom.

Otvoritev vozovne delavnice v Železarni Jesenice

V soboto, 6. marca 1948 je bila v železarni otvorjena nova vozovna delavnica. Ob otvoritvi je agilni pododbor železniškega oddelka skupaj s prosvetno komisijo priredil svečan koncert z glasbenimi točkami, zbornimi deklamacijami in zabavnimi nastopi. Lep program, ki je trajal skoraj dve uri, je našel Riko, Poženel Riko, pevske točke tov. Jeram Martin, glasbene pa tov. Kristan Pavel. Najbolj je uspela zborna recitacija „Kovaška“ Otona Župančiča, ki so jo izvajali skoro sami mladinci.

Slovesnost je otvoril predsednik sindikalnega pododborov tov. Butenko, ki je pozdravil sekretarja okrajnega odbora OF tov. Volč Ignaca, nadalje zastopnike sindikata, direkcije, obratovodje sosednih obratov in navzoče delavstvo. Obratovodja tov. Tuma je v svojem govoru prikazal pomen nove vozovne delavnice ter razumevanje in pomoč, ki so jo nudili glavni inženir tov. Černivec in direkcija, omenil je veliko delavnost pododborov in prosvetne komisije ter požrtvovalnost delavcev.

Slične proslave kot v železniškem oddelku so bile ob primernih prilikah tudi že v laboratoriju in meznem uradu. Z veseljem pozdravljamo agilnost teh kolektivov, ki delajo v tesni povezanosti med seboj, medtem ko je ta povezanost v mnogih obratih še neznan pojav. Na omenjeni proslavi je prišla najlepše do izraza povezanost v delu med delavstvom, obratovodstvom, delavci in predelavci ter pododborom sindikalne podružnice. V tem oziru je pododbor železniškega oddelka med prvimi v železarni.

Zelimo, da železniški oddelek s pričetim kulturno-prosvetnim in umetniškim delom nadaljuje. S takimi nastopi se bomo lahko postavili tudi v nam sorodnih in drugih tovarnah, kar vse bo koristilo skupnosti in še bolj poživelo kulturno-prosvetno delo.

Vsem naročnikom „Jeseniškega kovinarja“!

Današnji številki našega lista smo priložili položnice s prošnjo, da jih naročniki uporabijo za plačilo naročnine. Opozarjamo, da stane posamezna številka din 2,50, mesečna naročnina din 5,—, polletna din 30,—, celoletna din 60,—.

Kljub našim ponovnim pozivom še mnogi odbori OF, AFZ, LMS in sindikalnih podružnic niso javili poimensko stalnih naročnikov, niti niso lista vrnili, jih ponovno prosimo, da te naročnike nemudoma javijo, da jim bomo lahko dostavljali list neposredno na dom.

Uprava „J. K.“

0,66%. Najmanj neopravičenih izostankov izkazuje laboratorij, največ pa promet, ki je radi tega zdrknil od 9. na 12. mesto.

Vso članarino in vse zaostanke za ESS so za januar poravnali obrati: plavž, žičarna, hladna valjarna, mehnična delavnica, energijski oddelek, gradbeni oddelek, opekarna, metalurška ind. šola in nameščenci osrednjih pisarn.

Valjavec pri pripravi valjčne proge

Zakaj v Mošnjah delo pri gradnji zadružnega doma ne napreduje

Mošnje so pretežno kmečki kraj, ki je bil med okupacijo precej prizadet. Požgano in uničeno je bilo mnogo gospodarskih poslopij, katera pa so danes že pod streho, nekatera celo povečana, za kar se je zahvaliti delavnosti ljudstva. Predvsem zaslužijo pohvalo delovne brigade iz okolice, ki so k obnovi vasi doprinesle velik delež.

V začetku letošnjega leta so se v Mošnjah na množičnem sestanku odločili, da zgradijo zadružni dom, ker je potreba po gospodarskem in kulturnem centru velika. Že prej so mislili postaviti prosvetni dom. Strokovnjak, ki ga je določila okrajna gradbena uprava, si je takoj ogledal zemljišče, kjer bi zadružni dom stal, pričel z izdelavo načrta in sestavil materialni proračun. Trenutni polet in iniciativa je kazala, da bo to gradilišče prvačilo v okraju in da bo zglede ostalim gradiliščem. Vendar pa se je kmalu videlo, da nekaj ni v redu.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da so delovne obveznosti dosežene komaj 5 odstotkov. Še slabše pa je glede materialnih obveznosti z dobavo lesa in transporta materiala na gradilišče. Kljub temu, da je bilo upravi na nešteti sestankih jasno obrazloženo, da zadružne domove gradijo naše vasi, ker bodo le kmetje imeli predvsem neposredne koristi v domu, je uprava stvar razumela tako, da bo mladina iz Jesenic gradila zadružni dom. Jeseniška mladina se je v resnici obvezala, da bo sodelovala pri gradnji tega doma in je tudi že pričela s pripravo ilovice. Popolnoma zgrešeno pa je mišljenje tamkajšnje krajevne uprave, da bo mladina zgradila dom sama in ga poklonila vasi Mošnje. Bodoči dom bo last vseh vaščanov, zato so ti v prvi vrsti poklicani, da h gradnji doma doprinesejo svoj delež. Kmetje se ne smejo lagodno oslanjati na to, da bodo zadružne domove gradili samo naši delavci. Delavstvo je sprejelo poleg svojih obveznosti v industriji tudi obveznosti pri gradnjah zadružnih domov in bodo te obveznosti tudi izpolnili. Obveznosti pa se nanašajo v glavnem na izdelavo raznih železnih in lesenih predmetov, ki jih vas sama ne more izdelati.

Vsled neodločnosti v sami krajevni upravi, je delo na gradilišču zadružnega doma v Mošnjah mrtvo, čeprav bi se dalo že sedaj izvesti velika dela s sečnjo lesa, s konkretizacijo in zbiranjem obveznosti, prostovoljnih prispevkov in notranjega posojila, ne pa da je naslovila na okrajno upravo dopis za 100.000 din posojila. Krajevna uprava bi morala najprej poiskati možnost notranjega posojila, ki bi bil bolj efektiven za zadružno povezavo, o čemer je bilo tudi govora na nešteti konferencah in sestankih uprav.

Ozkost gradbene uprave v Mošnjah zavira delo, ki bi moralo danes biti že zelo vidno v zbranem materialu in denarnih prispevkih. Dosedaj je na gradilišču zelo malo opravljenega in sicer le kakih 10 m³ kamenja, 7 m³ lesa in približno 1.500 komadov stare opeke. Nabranega denarja imajo dosedaj le 5.100 din. Sicer so tudi odkrili pesek in izkopali jamo za apnenico ter vodovod, kar pa je še zdaleka premalo. Izgovori, da je zadnji sneg zavrl delo, ni utemeljen, ker se stanje obveznosti niti malo ni izpremenilo, ker se niso obveznosti planirale za čas, ko bo delo možno nadaljevati.

Uprava za gradnjo zadružnih domov pri IOOF Slovenije je dala v listu „Zadružni dom“ vso strokovno in drugo pomoč našim upravam. Te pomoči pa se uprave ne poslužujejo in ne prešturajo člankov, ki bi jih s pridom uporabljale pri svojem delu. To dokazujejo zastoji pred najlažjimi problemi. Da se bo delo v Mošnjah izboljšalo, mora uprava za gradnjo zadružnega doma povečati obveznosti, jih konkretizirati, ločiti težaška dela od strokovnih, določiti mora tudi roke posameznih del, kot priprava peska in kamenja, sečnja in dovoz lesa, ne pa kopati temeljev bodočega doma, ko nima na licu mesta najosnovnejšega materiala. Mobilizirati mora kmete, da dane obveznosti izvršijo in da prav sedaj vložijo vse sile za dovoz materiala, sicer jih bo prehitelo delo na polju. Delovno silo je razporediti tako, da bo na gradilišču dnevno skupina ljudi in

Zdaj je čas za izvrševanje obveznosti pri gradnji zadružnih domov

Iz poročil, ki jih pošiljajo uprave gradilišč in posamezniki, je razvidno, da delo za gradnjo zadružnih domov ponekod dobro napreduje. Marsikje pa so ostali le pri obveznostih, kljub temu da je sneg že skopnel in je najugodnejše vreme za izvrševanje teh obveznosti.

V Kranjski gori bodo gradili dom večjega tipa. Kmetje so se obvezali za 11.500 delovnih ur in 70 strokovnih delovnih ur. Tudi delavci in mladina bo pomagala. Dosedaj pa so zbrali le v denarju din 50.000.—, vse ostale obveznosti pa so še vedno samo na papirju. Sedaj je skrajni čas, da takoj pričnejo z izvrševanjem obveznosti, s pripravljanjem materiala.

V Podkorenu tudi še niso pričeli z delom. Vse, kar so storili, imajo dosedaj 30.000 din, ki so jih dobili z veselico.

Dobro pa napreduje delo v Ribnem. Vaščanom so prišli na pomoč tudi člani Narodne milice z Bleda, 17 po številu, ki so se razdelili v dve grupi. Prva grupa je izkopala 5 m³ zemlje in s tem odkrila pesek, ki ga je nakopala nato 20 m³, od katere količine so 15 m³ s kamionom prepeljali na gradilišče. Druga skupina šestih mož je kopala temelje za stavbo. Izkopali so 6 m³ zemlje, ki so jo odvozili s samokolnicami. Skupaj so delali 68 ur.

Na Srednji Dobravi so si osvojili načrt zadružnega doma, ki je bil objavljen v „Kmečkem glasu“ za gričevnate predele. Imajo pripravljenega 5 m³ obdelanega kamenja za fasado in 8 m³ neobdelanega kamna. Nadalje imajo tudi že 30.000 komadov zidne opeke, ki so jo dobili od krajevnega ljudskega odbora in 15 lisoč komadov stare opeke ter 5 m³ presejanega peska. Če so se ponekod izgovarjali, da je zaradi snega zastalo delo, pa so prav na Srednji Dobravi ta sneg dobro izkoristili in s sanmi

ne samo ob nedeljah. S samim nedeljskim udarnim delom doma ne bo moč dograditi, kot si ga je zamislilo prebivalstvo v svojem načrtu.

Uprava za gradnjo zadružnega doma v Mošnjah naj gornje nasvete upošteva in pomanjkljivosti odpravi. Le z dobro voljo in zavestjo, da je dom na vasi nujno potreben zaradi pomanjkanja trgovskih, skladiščnih in prosvetnih prostorov, bomo izboljšali stanje na gradiliščih. Ne smemo se zanašati preveč na druge, ampak le z lastnimi silami in z večjo borbenostjo bomo v jeseni imeli dom pod streho.

Mladina jeseniškega okraja pri pripravah za gradnjo zadružnega doma v Mošnjah

navozili cca 8 m³ gramoza za beton. Napravili so 38 voženj. Hvalevredno pri tem je, da se je nakladanje gramoza in dovoz izvršil množično. Če bodo s takim delovnim poletom nadaljevali, bodo lahko ostalim gradiliščem služili za vzged.

Na ostalih gradiliščih pa je videti, da je vse nekako zaspalo. Že večkrat smo v našem listu poročali o velikih delovnih obveznostih, ki jih je naše ljudstvo sprejelo v zvezi z gradnjami zadružnih domov. Krajevne uprave gradilišč pa so se s tem nekako uspravale in se s temi obveznostmi zadovoljile, niso pa znale pričeti s konkretizacijo obveznosti. Tu pa tam so sicer zbrali nekaj denarja, to pa je skoraj vse, kar so storili. Mnogi kraji, kjer se bo gradil zadružni dom, čakajo na udarniško delo naše mladine, zlasti čakajo samo na nedeljsko prostovoljno delo. Krajevne uprave se morajo zavedati, da s samim nedeljskim delom zadružni domovi do jeseni ne bodo pod streho. Če ne bodo pristopili k dnevnemu delu in mobilizirali vse delovne sile svojega kraja, bo delo zaspalo in ne bo izvršeno v roku. Gradnjo zadružnih domov moramo voditi z večjo upornostjo in iznajdljivostjo!

Župnik na Bohinjski Beli hoče ovirati gradnjo zadružnega doma

Množične organizacije na Bohinjski Beli skupaj z upravo za gradnjo zadružnega doma so pričele s pripravami. Sprva so imeli precej težav glede prostora, kjer naj bi stal zadružni dom. V zadnjem času so sklenili, da bodo dom postavili na prostoru, kjer se nahaja župnišče, ki pa je vsled miniranja v tako slabem stanju, da ga po ugotovitvi strokovnjakov sploh ni mogoče popraviti brez velikih stroškov. Na stavbi je uporabljiva samo streha, ki je ljudska imovina, ker jo je napravil okupator. Od osvoboditve do priprav za gradnjo zadružnega doma ni lastnik podrtga župnišča mislil, da bi popravil poslopje. Ko se je pričela kampanja za gradnjo zadružnega doma, so ga najprej mislili graditi na prostoru pri gasilnem domu. Strokovnjaki pa so ugotovili, da to zemljišče ni primerno, vsled česar je uprava sklenila, da se bo zadružni dom gradil na prostoru podrtga župnišča. Ko je tukajšnji župnik to izvedel, je poslal na Okrajni ljudski odbor prošnjo za posojilo 150.000 din in za dovoljenje za gradnjo župnišča. Čudno pri tem je, da si je to izmislil prav v času, ko je prebivalstvo sklenilo graditi zadružni dom na tem prostoru, ki je središče vasi. V tej svoji prošnji župnik navaja, da se bodo dela na obnovi župnišča izvršila s prostovoljnim delom vaščanov. Znano pa je, da je lani isti župnik popisoval zavedne prebivalce in mladino pri prostovoljnih delih zasilne dvarane. S prstom je kazal nanje ter staršem mladincev in mladink govori, da bi ta mladina, ki je tako vneta za delo, lahko popravila tudi njegovo župnišče. Mladina pa ni pozabila lanskoletnih župnikovih kritik, da ljudje ob nedeljah ne hodijo v cerkev, ampak na delo. Župnikov namen mobilizirati letos vaščane za gradnjo župnišča je več kot prozoren. Na ta način jih hoče odtegniti od prostovoljnih del pri gradnji zadružnega doma. Če je župnik brez stanovanja, se mu lahko zgradi ena ali dve kvečji mu dve sobi, v katerih bo opravljal svoje delo, ni mu pa zato potrebna cela stavba. Naj se tudi on v svoji komodnosti malo omeji, saj stanujejo naši delavci in njihove družine v mnogih slučajih tudi v eni sami sobi. Mislimo, da bo Okrajni ljudski odbor na Jesenicah istega mnenja, in ga ni treba posebej opozarjati na večjo potrebo gradnje zadružnega doma. Če je imel župnik resno namero popraviti podrtlo župnišče, je imel časa skoro tri leta. Čakal pa je do današnjega dne, ko so se ljudje odločili, da bodo postavili zadružni dom na tem prostoru.

Organizirajmo brigadni sistem dela!

Preskrba potrošnikov v okraju Jesenice

Nova uredba o preskrbi prebivalstva spreminja dosedanjo preskrbo in trgovsko mrežo.

Današnji način preskrbe je bil, da je sleherni državljan prejemal industrijsko in potrošniško nakaznico, na podlagi katere si je nabavljalo racionirano in prehranbeno blago v obstoječi trgovski mreži našega okraja, to je državnem, združenem ali privatnem trgovskem sektorju.

Nova uredba pa to popolnoma spreminja. Imamo **garantirano preskrbo in preskrbo po vezanih cenah**. Sedaj ne prejemajo vsi prebivalci živilske nakaznice, temveč le delavci, nameščenci in njih družinski člani, upokojenci, invalidi, obrtniki ter nesposobni za delo. **Prejemniki živilskih nakaznic se oskrbujejo iz garantirane preskrbe.**

Posestniki, ki se bavijo izključno s kmetijstvom, ne prejemajo živilskih, niti industrijskih nakaznic. **Ti se preskrbujejo po vezani trgovini z blagom po vezanih cenah, to je z zamenjavo njihovih pridelkov.**

Ker uredba v smislu zgoraj povedanega uvaža dva načina preskrbe, spreminja tudi dosedanjo trgovsko mrežo. Preskrbovanje kmetovalcev prevzamejo novoustanovljene kmetijske zadruge „Kmetoze“. Te kmetijske zadruge so usmerjene predvsem za odkup kmetijskih pridelkov ter preskrbo kmetov z blagom po vezanih cenah. Poleg tega imajo tudi še važno vzgojno-politično in gospodarsko funkcijo. Poznati morajo vsa kmetijska gospodarstva svojih članov, ter vplivati na setveni plan in povišanje produkcije kmetijskih pridelkov.

V jeseniškem okraju je dosedaj 27 samostojnih „Kmetoz“ in 3 delavsko-nameščenke potrošniške zadruge. Vseh trgovskih poslovalnic pa je skupaj 46. Okrajna združna poslovna zveza je v zvezi s trgovino po vezanih cenah naročila blaga vseh vrst. Od že sklenjenih pogodb je realiziranih že več dobav tekstilnega blaga in s 15. marcem t. l. se je pričela trgovina blaga po vezanih cenah.

Pri decentralizaciji Naproz smo imeli v nekaterih krajevnih ljudskih odborih tudi težkoče kot n. pr. Koprivnik-Gorjuše, Zasip-Podhom, Gozd-Martuljk in Blejska Dobrava. Težkoče so se pojavile zaradi tega, ker nekateri niso pravilno razumeli pomen ustanavljanja

„Kmetoz“ in novega združništva na vasi, ki se bo razvijal zlasti v dobrobit kmečkega prebivalstva.

Poleg 46 poslovalnic okrajne združne poslovne zveze je v našem okraju še 10 poslovalnic industrijskega magacina Železarne, 8 poslovalnic okrajnega magacina in 4 poslovalnice „Koloniale“.

Z reorganizacijo trgovske mreže se bo preskrbovanje potrošnikov znatno spremenilo. Potrošniki bodo nabavljali predmete garantirane preskrbe v trgovskih podjetjih državnega sektorja, to je v poslovalnicah okrajnega ali industrijskega magacina in pri „Koloniale“. V krajih kjer teh poslovalnic ni, bodo potrebe krile „Kmetoze“, ki bodo razen trgovine po vezanih cenah imele tudi ločeno trgovino garantirane preskrbe. Delavsko-nameščenke potrošniške zadruge na Jesenicah, Kropi in Blejski Dobravi se ne bodo bavile s trgovino po vezanih cenah.

Z novo uredbu preskrbe potrošnikov in z reorganizacijo trgovske mreže se bo zelo izboljšalo razdeljevanje blaga potrošnikom. Prenehala bo tudi kritika, da privatni sektor preje deli racionirano blago kot državni sektor, na drugi strani pa se bo odpravilo nezdravo tekmovanje posameznih trgovskih sektorjev po kontingentih in dobičku. Razvijati pa se mora tekmovanje v potrošniških zadrugah za čim boljše, hitrejše in točno postrežbo.

Praksa bo pokazala, da smo z novimi uredbami o preskrbi prebivalstva napravili velik korak naprej, delovno ljudstvo pa se bo prepričalo, da je v ljudski državi edini cilj ljudske oblasti do skrajne mere zadovoljevali široke množice. S trgovino po vezanih cenah bodo predvsem izginili neupravičeni dvomi na podelju, kjer razni protiljudski elementi plašijo našega kmeta, da mu ljudska država ni naklonjena.

Uvajanje trgovine po vezanih cenah pri izmenjavi industrijskih in poljedelskih produktov zahteva usposabljanje združne trgovske mreže, da bosta od tega imela korist delavec in kmet. Samo špekulanti — vaški mogotci imajo interes ovirati razvoj te trgovine, ki se bo po slej vodila brez njihovega parazitskega posredništva.

Opekarna v Spodnjih Gorjah

V Spodnjih Gorjah so postavili upravo za postavitve poljske opekarne. Ze pred več kot enim mesecem, vendar dosedaj še ni zabeležiti nobenih rezultatov. Zanj je odobren investicijski kredit, ker bo to krajevno podjetje. Denar pa ni vse, treba je organizacije, delovne

Prostovoljni delavci na delu — pri pripravi za gradnjo združnega doma na Srednji Dobravi, razkladajo material iz kamiona

sile, materiala, predvsem pa delavnosti. Kje je vzrok, da se z delom še ni pričelo. Premalo je bilo popularizacije med prebivalstvom, premalo organiziranega, predvsem prostovoljnega dela, s katerim bi se lahko pripravila vsaj ilovica za prezimljenje. Tako pa je uprava in prebivalstvo vse to zamudilo. Da pa bi se delo kljub temu poživilo, je nujno, da krajevni ljudski odbor in Osvobodilna fronta mobilizirata prebivalstvo za množično akcijo pri izkopu ilovice, pripravljanju drv, lesa in urejevanju prostora, kjer bo opekarna stala. Navidezne težave ne bo težko premagati.

zumljivo je, da podjetje danes še zdaleka ne more kriti vseh potreb, ter bo moralo proizvodnjo stopnjavati.

Okrajna tovarna pletenin v Radovljici v letu 1947 ni dosegla proizvodnega plana. Glavni vzrok je bilo pomanjkanje pletilnih igel. Tudi raztresenost obratov ni dobro vplivala na produkcijo. Uprava je sedaj združila obrate na dveh delovnih mestih — v Radovljici — kar bo sigurno pokazalo uspeh v proizvodnji proizvodnega plana v letu 1948. Delovna disciplina v obratih je bila dosedaj zelo slaba. Vendar so se tudi v tem pogledu razmere nekoliko izboljšale po zaslugi tesnejšega sodelovanja med upravo in sindikalno podružnico.

Okrajna tovarna čipk in vezenin na Bledu je četrto proizvodno podjetje okraja. To podjetje je svoj proizvodni plan v letu 1947 preseglo za 10%. Proizvodi tega podjetja gredo v glavnem v poslovalnice zadrug v južnih predelih naše države, kjer se zamenjujejo za kmetijske pridelke. Obrat ima na Bledu dve delovni mesti in je prišel v državno last z nacionalizacijo.

Zadnje čase je organiziral še dve obrtni delavnici in sicer **mizarsko delavnico v Zirovnici**, ki že izdeluje opremo za stanovanja in pisarne, ter **avto-mehanično delavnico v Radovljici**, ki trenutno pripravlja avtopark za prevozno podjetje okraja, ki bo v bližnji bodočnosti ustanovljeno in bo prevzelo koordinacijo prevoza v okraju.

Gospodarska podjetja jeseniškega okraja

Ni bilo malo zmajevanja z glavami nekaterih, ki niso verovali v ustvarjalne sile našega delovnega človeka, ko se je preteklo spomlad okrajni ljudski odbor odločil obnoviti zanemarjeno in izropano **opekarno v Dvorski vasi**. Prejšnji lastnik je vzdrževal obrat le v toliko, da je lahko črpal dobičke, okupator pa je odnesel še one stroje, ki so bili neobhodno potrebni za proizvodnjo. Streha na objektih ni mogla več varovati sten in notranjščine pred dežjem. Naloga, ki si jo je zadel okrajni odbor, ni bila lahka, potrebe pa so zahtevale, da bo obrat čimprej vzpostavljen. Delovni kolektiv obrata je razumel nujnost postavljene naloge in zgrabil resno za delo. Ob pomanjkanju orodja, brez primerne stanovanja, ob neurejeni prehrani so delavci začeli odstranjevati navlako, da so ustvarili možnost obnovitve strehe. Kljub vsem težavam je uspelo volji delavstva, da je obrat pričel že sredi junija 1947 z obratovanjem in sprejel svoj proizvodni plan, katerega je do konca leta 1947 ne samo izpolnil, ampak celo prekoračil. Preko 1.200.000 zidakov je dala opekarna v letu 1947 za naša gradilišča in s tem pobila zatiranje vseh onih, ki so trdili, da je pri danih razmerah nemogoče kaj narediti. Za leto 1948 je bil proizvodni plan v opekarni podvojen. Nujnost čimprejšnjega začetka dela v preteklem letu ni dovoljevala, da bi bil obrat izpopolnjen z vsemi stroji, ki omogočajo racionalnejše delo. Za doseg letošnjega plana pa je bilo treba preurediti delavnico, montirati no-

ve stroje, zgraditi nove sušilnice, postaviti skladišča za suho opeko, preskrbeti stanovanja delavcem druge izmene in še mnogo drugega. Vse to je v veliki meri že izvršeno, kar pa še ni, bo v najkrajšem času, tako da bodo stroji v drugi polovici marca tega leta pričeli gnesti ilovico za nov gradbeni material, za nove objekte, ki morajo biti zgrajeni v drugem letu naše prve petletke.

V dolini Radovne, kmalu za grobiščem žrtlev, ki jih je okupator sežgal v lastnih hišah leta 1944, se nahaja delovno mesto drugega okrajnega podjetja. Velika lesena sušilna lopa pokriva peči, ki dan in noč sušijo gorsko kredo, katere kopljejo poleg lope v globoki jami in jo nenehno dovažajo z vagončki v sušilnico roke delovnega kolektiva tega obrata. To podjetje je z nacionalizacijo prešlo v državno upravo. Proizvodni plan za leto 1947 je podjetje prekoračilo za 30%. Temu primerno je bil proizvodni plan za leto 1948 tudi zvišan. Z modernizacijo obrata pa upajo, da bodo tudi letošnji plan znatno prekoračili. — Precej velika oddaljenost obrata od železniške postaje znatno dviga proizvodne stroške. Z dvigom produkcije in modernizacije sušilnih naprav in mlinov, ki stojijo ob železniški postaji Bled-Jezero, pa bo uspelo znižati tudi proizvodne stroške in znižati proizvodno ceno kredi. Uporaba krede v industriji je zelo mnogovrstna. Potrebuje jo kemična, keramična in tekstilna industrija, industrija gumija, papirja, barv, vžigalic, kozmetika in druge. Ra-

Delo v opekarnah Dvorska vas in Ljubno

Dela v poljski opekarni v Ljubnem in strojni opekarni v Dvorski vasi dosedaj niso potekala zadovoljivo. Izkop gline je vršila v glavnem delovna sila iz drugih krajev našega okraja, ne pa domača delovna sila. Tudi je bila napaka v tem, da so delali samo ob nedeljah. Ker se domačini delu pri izkopu ilovice niso pridružili, je delo med tednom zaspalo. Če bi se to zgodilo, t. j. da bi delali redno vsak dan, bi mogli gline ob ugodnem vremenu nakopati dovolj.

Dosedaj je bilo v Dvorski vasi nakopane 178 m³ gline, ki jo je kopalo 224 ljudi v 784 urah. Razen tega so očistili še 125 m² terena. Iz te gline bi se moglo napraviti približno 60.000 zidakov, kar ne zadostuje niti za en združni dom.

V opekarni Ljubno pa je bilo dosedaj nakopane 53 m³ gline z 142 ljudmi, ki so opravili 401 delovno uro.

Iz vseh poročil, pa naj bo to iz gradilišč združnih domov ali pri kopanju ilovice, vidimo, da se ne premaknemo dalje zaradi tega, ker se povsod zanašamo izključno na nedeljsko delo, namesto da bi uprave organizirale vsakodnevno delo, zlasti domačinov, kjer se bo združni dom gradil. Akcije tudi niso bile dovolj množične. V glavnem se je dosedanjih del udeleževala naša mladina, ki zasluži vso pohvalo.

Za izvajanje sklepov VI. plenuma Enotnih sindikatov

Plenum Okrajnega sindikalnega sveta na Jesenicah

2. marca t. l. je bil v Titovem domu na Jesenicah plenum Okrajnega sindikalnega sveta pod predsedstvom tov. Kristan Franca. Na tem plenumu je podal izčrpno poročilo o 6. plenumu ESJ tov. predsednik, nato je sledila diskusija, v kateri se je ugotovilo, da so se uspehi fizikalnih društev izboljšali odkar so sindikalni. Ugotovilo se je, da nekateri izrabljajo letni dopust za domača dela, namesto za odmor. Glavnemu odboru ESS je bilo predlagano, da se Krajevni sindikalni svet v Kranjski gori združi z Jesenicami s sedežem na Jesenicah, KSS Bled z Bohinjsko Bistrico s sedežem na Bledu in KSS Lesce z Radovljico s sedežem v Radovljici. Predsednik podružnice železniške sekcije je povedal, da so nekateri delavci zaposleni po 20 ur na dan brez plačila nadur. Član OSS-a je predlagal objavo tega v časopisu. Nadalje je predsednik OSS-a podal poročilo o konferenci za zaposlitev delovne sile, ki je bila pri Glavnem odboru ESS. Pri zaposlovanju delovne sile so se namreč delale gotove nepravilnosti, n. pr. odvzem že zaposlenih oseb. Podjetja niso vodila zadostne brige o nastavitvi in

preskrbi delavstva. Dolžnost sindikalnih organizacij je tudi skrb za delavska stanovanja, zlasti je treba skrbeti za izseljence. Nekateri novodošli delavci v februarju so čakali po osem dni na živilske nakaznice. Plenum je pri tem ugotovil skrajno birokratski postopek. Okrajni ljudski odbor na Jesenicah je namreč prijavil potrošniške nakaznice ministrstvu za preskrbo LRS, ki pa je poslalo na Jesenice svojega uslužbenca, ki je začel ugotavljati pravilnost zadeve. S tem se je stvar seveda močno zavlekla.

Na plenumu je bilo med drugim tudi govora o nepravilni odpovedi nekaterim delavcem pri Megradu na Jesenicah. Plan letnih delavcev pa je očitno prenizko postavljen.

Nekatere podružnice ne izvršujejo svojih nalog v gospodarskem ali kulturno-prosvetnem pogledu. Tudi so trenja med posameznimi odboriki podružnic. Te pomanjkljivosti se morajo odpraviti.

Ko je navzoče delegate tov. predsednik opozoril na bližajoče se volitve v okrajni ljudski odbor, so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Vsi odbori in pododbori naj temeljito preštudirajo sklepe 6. plenuma ESJ in jih sprovedejo v življenje.

2. Odbori naj seznani uprave podjetij in personalne referente o nujnosti zagotovitve delovnih pogojev za vse novodošle delavce in namence. (Preskrba, stanovanje in plače.)

3. Odbori naj se pripravijo na občne zборе po novih pravilih.

Varilna tehnika v službi našega gospodarstva

Tovariš, ki se zanimaš za tehniko, odpravi očmi in pogledj okoli sebe! Seznanila se bova z moderno varilno tehniko. Malo je stvari, s katerimi imaš vsak dan opravka, ki bi ne bile izdelane s pomočjo moderne varilne tehnike. Doma ti služi na vsakem koraku. Kuhinjska posoda, banje, in vsa notranja hišna inštalacija iz cevi so deloma strojno, deloma ročno varjeni. Tudi večina balkonskih ali stopnišnih ograj je v novjših hišah talilno zavarjena v vseh mogočih prikupnih oblikah, ki si jih je izmislil gradbenik-arhitekt. Izgleda, kot bi bili iz enega samega komada. Pa niso. To je samo navidezno, ker so varilci zvarne šive in spojne elemente lepo izbrusili in izgladili.

Zanimivo je, da je zmagoslavni pohod varilne tehnike za mnoge, ki se z njo poglobljeje ne bavijo, komaj viden in zaznaven. Nekateri se ji še celo upirajo na vse kriplje, toda ostanejo poraženi. Do nedavnega je naš podeželski kovač opravljal svoje delo z mehom, nakovalom in kladivom. Če je kdo opozoril naše vaščane na moderno tehniko talilnega varjenja, so mnogi izmed njih skomignili z rameni, češ, da drži samo to, kar zvari kovač, kar pa zlepiš s „tisto pištolo“, ni kaj prida. A danes? Bežen pogled v skladišča naših malih železniških postaj pove, da se kisikove jeklenke prevažajo do gorskih vasi, škoda je le, da naše tovarne kisika, karbida in varilnih žic danes še ne morejo zadovoljiti vseh teh malih potreb podeželja. To pa se bo z rastočo industrijo sčasoma izboljšalo.

Moderna varilna tehnika je napovedala oster boj starim vijakom in zakovicam. Na mnogih železniških progah imamo že na stotine metrov dolge tračnice, ki so na osnovnih dolžinah (8–12 m) na licu mesta zvarjene v železno kačo, po kateri se vozijo naši vagoni brez sunkov in tresljajev. Dobra polovica tramvajske proge v Ljubljani je zavarjena po talilnem načinu in zato tramvajska vožnja ne pozna tistih neprijetnih udarcev, ki jih doživljamo na železnici. Na enak način varimo tudi parne kotle in razno drugo veliko posodo, ki jo potrebuje naša kemična in tekstilna industrija. Ker za živilsko industrijo jeklo ni primerna kovina, ker rada rjavi, smo se danes zaradi visoko razvite varilne tehnike odločili, da te posode izdelamo iz aluminija, ki je za take svrhe idealna kovina. En sam pogled v naše moderne mlekarne zgovorno dokazuje, da varilna tehnika nastopa zmagoslavno pot napredka.

Končno pa se blagodejni vpliv varilne tehnike kaže še na izredno važnem poprišču naše tehnične delavnosti, to je v popravilu raznega orodja. Danes, ko nam še primanjkuje strojev, raznega rodja in drugih kovinskih potrebščin, je varilna tehnika tista, ki nam vedno in povsod pomaga iz zadrege. Zlomi se strojna ročica ali kako zobato kolo in stroj obstoji, čeprav je včasih poškodba navidezno malenkostna. Kje dobiti rezervni del? Kdo bo v kratkem času vlil ali pa izkoval nov komad? Varilci opravijo to delo takorekoč mimogrede. Seveda mora biti varilec tudi mojster svoje stroke.

Razumljivo nam je sedaj, čemu ekipe mladih graditeljev Jugoslavije, ki prihajajo ob nedeljah na kmete popravljati razno orodje, vedno in v prvi vrsti jemljejo s seboj varilni agregat, ki vzbuja povsod največje zanimanje. Naši reporterji nikoli ne pozabijo temu slednjemu posvetiti največ vrstic. Zakaj? Okoli varilne naprave je mogoče opaziti največ veselih obrazov, starih in mladih, ki so prinesli v popravilo polomljeno orodje. Že po nekaj minutah dobijo nazaj polnovredne predmete, za katerimi so prej žalovali. Možaki donašajo zlomljene vile in lopate, razbite geplje in počene podkove, gospodinje vlačijo na dan svoje posode, lonce in skodelice, stare babice ponujajo polomljene škarje, pletilne igle in očala. Šivilje donašajo počene šivalne stroje, čevljarji razbita nakovala, mizarji nalomljena dleta itd. Vsi nestrpnost ogledujejo delo varilcev. Najmlajši dolgočasnjaki gledajo z začudenimi očmi, nazadnje pa se tudi oni ojunajo in prinesejo zarjavel in počen železen obroč za takanje. Dobri varilci iz mesta z nekaj kapljicami tekočega železa zavarijo posamezne polomljene dele in jih izročajo kot nove lastnikom. Kdo bi brez varilne tehnike vse to delo opravil v nekaj urah brez posebnega truda in kar sredi naše vasi.

Varilna tehnika podaljšuje tudi življenjsko dobo kovinskih predmetov. Če se železna veriga izliže, izgubi na svoji trdnosti. Na tako mesto nanesejo z varilnim načinom nekaj plasti svežega jekla in veriga je kakor nova. Motorna gred se na svojih tečajih izrabi in skače po ležajih. Spreten varilec ji da na tem mestu nov jeklen sklop, jo izstruži in gred je pomlajena. Zobata kolesa se sčasoma obrabijo in če jim na izrabljena mesta nanesejo svežega materiala iste vrste, so uporabna kot nova. Tako popravljamo tudi obrabljene želez-

Razvoj organizacije Osvobodilne fronte v železarni

Lansko leto je bila ustanovljena organizacija OF tudi v naši Železarni, kar je organizacijo OF na Jesenicah zelo okrepilo.

V Železarni je 33 poverjenikov OF, ki tvorijo plenum. Nekateri poverjeniki so se odlično izkazali. Najboljša je Benedičičeva izmena v martinarni, na drugem mestu je hladna valjarina, na tretjem pa vajeniška šola.

V januarju t. l. je bilo v Železarni organiziranih v OF že preko 5000 članov. Organizacija pa še stalno narašča. Povprečna članarina posameznega člana je mesečno din 5.40. To povprečje bi se lahko še zvišalo in tudi število članstva bi se moralo dvigniti, vskladiti z uspehi in nalogami tovrstnega dela, če bi bili vsi poverjeniki-aktivisti agilni tako, kot zgoraj navedeni.

Naloge za dvig gospodarstva, ki bo prineslo zvišanje standarda delovnih ljudi, niso lahke. Dolžnost aktivistov-poverjenikov OF v Železarni je, da organizacijsko zajame slehernega člana našega kolektiva.

Pisarniški prostori odbora OF Železarne so v bivšem Delavskem domu (pri Jelenu) na Savi. Uradne ure so vsak torek in petek od 16. do 18. ure.

Miš.

niške tračnice, izlizeane lijake in mnogo take drobnarije, iz katerih so sestavljeni naši stroji.

V ljudski državi nam gospodarski položaj narekuje, da smo dobri varilci. Potrebujemo jih mnogo, zelo mnogo. Varilne tehnike pa se je treba učiti kot vsake druge obrti. Vsakdo, ki ima primerno ročno spretnost, se je lahko priučiti. Treba se je lotiti dela resno, z ljubeznijo in preudarnostjo.

Razveljavljajo se vsi sklepi sindikalnih forumov, ki nasprotujejo sklepom 6. plenuma Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije. Dolžnost sindikalnih funkcionarjev in sploh članov sindikata je, da se s temi sklepi seznani.

Za boljše obdelovanje zemlje

Okrajna konferenca kmetijskih referentov

Ce je naša industrija po osvoboditvi močno napredovala, ne moremo tega trditi glede kmetijstva. Zaradi tega moramo našemu kmetijstvu posvetiti vso pozornost. To bomo dosegli tudi z dobro izbiro semen. Vedeti pa moramo, da ta semena ne bomo mogli uvoziti, ampak jih moramo pridelati sami. Da pa bomo to mogli izvesti, moramo k pridelovanju semen pristopiti plansko. Vsi krajevni ljudski odbori so prejeli navodila o sklepanju pogodb za pridelovanje semen. Večina krajevnih odborov je setveni plan pravilno razumela in ga tudi pravilno razdelila med posamezne kmetovalce. Nekateri pa so k izvajanju setvenega plana pristopili zelo malomarno, predvsem, ker ga niso pravilno razumeli. Zlasti se je na konferenci ugotovilo, da nekateri neumeljeno ugovarjajo setvi črne detelje. Pri naših mnogih mislijo, da je črna detelja le živinska krma. Ne zavedajo se, da je pridelovanje semen, med temi tudi črne detelje, zelo lep, skoraj najbolj rentabilen posel našega kmetijstva. Dolžnost ljudskih odborov odnosno zadrug je, da našim kmetom pravilno tolmačijo setveni plan, ker le na ta način bomo prišli do boljših semen. Dobra semena bodo v korist predvsem samim kmetom. Seveda morajo pri tem ljudski odbori k delu pristopiti po načrtu s tem, da bi za posamezne poljske pridelke imeli **stalne pridelovalce semen**.

Za dvig našega kmetijstva je tudi potrebno, da vodimo nad setveno površino točno evidenco in kontrolo. Krajevni odbori morajo vedeti, kaj in koliko se seje na njihovem območju. Pri vsakem odboru mora obstojati trilateralna setvena komisija, ki vodi evidenco nad razdeljevanjem semen in skrbi za pravilno posev.

Pri nas nekateri tudi nimajo pravega razumevanja za traktorsko oranje, ki je mnogo boljše in lažje delo. Rok za sklepanje pogodb traktorskega oranja je bil določen do 15. marca t.l. Kljub temu, da je pri nas teren orne zemlje zelo različen, bi bilo možno orati s traktorjem. Traktorista bi bilo o prilikah terena opozoril, da bi oral globlje ali plitveje.

Ljudski odbori tudi ne smejo pozabiti, da obstaja uredba o obvezni setvi zemlje. V našem okraju sicer dosedaj ni bilo neobdelane orne zemlje, razen v krajevnem ljudskem odboru **Brezje**. Posestnica Brejc Valentina iz Dobrega polja št. 3 in Grašič Lucija iz iste vasi sta edini kmetici pri nas, ki kljub vsem naporom množičnih organizacij puščata neobdelano zemljo in pridelke ne spravita s polja. Krajevni ljudski odbor na Brezjah naj imenovani posestniki na obvezno obdelovanje polja opozori. Če se pa kljub temu ne bosta spametovali, bo treba pristopiti h kazenskimi ukrepi.

Za doseg setvenega plana je tudi važno čiščenje in razkuževanje semen. Seme moramo namreč očistiti vseh plev. To lahko storimo z najpreprostejšimi sredstvi kot so prelopitanje ali mešanje. Za razkuževanje semen se naši kmetovalci poslužujejo apna in galice v zmotnem mnenju, da sta ti dve sredstvi uspešni. V resnici pa apno in galica žitu škodujeta in ni pričakovati efekta. Najboljše sredstvo za razkuževanje žita je tkv. ortosan. Tega razkužilnega sredstva zadostuje samo 200 g na 100 kg žita.

Zelo važno je tudi apnenje zemlje. Tega se naši kmetovaci premalo zavedajo. Odlično sredstvo za apnenje ali peskanje zemlje je bela kreda, ki je dovolj v Polju v Bohinju. To kreda so strokovnjaki že preiskali, ni pa se dosedaj uporabljala v kmetijstvu. Krajevni odbor v Polju se nudi zelo lep nadaljnji vir dohodkov. Stvar je treba samo organizirati, zlasti glede transporta.

Na konferenci je bilo govora tudi o važnosti čiščenja sadnega drevja. Krajevni odbori so dolžni nadzorovati lastnike sadnih vrtov, da izvršijo škropljenje drevja. V škofje-loškem okraju se je pojavil v veliki množini kapar San José. Naš okraj dosedaj po tem škodljivcu sadnega drevja še ni okužen, zaradi tega moramo storiti vse, da zavarujemo naše vrtove propada. Previdnost je zlasti na

mestu pri kupovanju mladih sadik. Posestniki sadnega drevja morajo do 30. marca t.l. izvesti škropljenje, sicer bodo sledile kazni.

V kolikor obstajajo na terenu nejasnosti glede pridelovanja semen in sklepanja pogodb, dalje glede traktorskega oranja, čiščenja in razkuževanja semen, peskanja zemlje ter čiščenja sadnega drevja, naj se krajevni ljudski odbori oziroma kmetijske zadruge obračajo na okrajnega referenta za kmetijstvo, kjer bodo dobili vsa potrebna navodila.

Društvo inženirjev in tehnikov, podružnica Jesenice, je v „Tednu tehnike“ izpolnila svojo dolžnost

Navedena podružnica se je akcije „Tedna tehnike“ lotila z vso resnostjo. Oskrbelo je rokopise štirih strokovnih izdaj in sicer je tov. ing. L. Knez prevedel knjigo „Kaj je jeklo“, tov. ing. Milan Marolt je sestavil priročnik za generatorske naprave, tov. Ciril Odlasek pripravlja priročnik z delovnimi in varnostnimi navodili za valjarne, tov. Slavko Smolej pa je zbral slikovni material učnega programa za industrijske šole.

V okviru sindikalne ljudske univerze na Jesenicah so imeli inženirji in tehniki dnevno predavanja, ki so se zaključila v soboto, dne 13. marca t.l. z predavanjem o elektrifikaciji gorenjskega kola. Predaval je pomočnik ministra tov. ing. Emil Čopič. Razen tega so bila tudi razna predavanja v drugih krajih kot v Radovljici, Lescah, Zabreznici in Kranjski gori. Predavanja v Bohinjski Bistrici in na Bledu sta radi volivnih sestankov odpadla. Nadalje so bila predavanja tudi na jeseniški in radovljiški državni gimnaziji. Tovariši predavatelji so imeli namen tudi izvesti tehnične razlage na gradiliščih zadružnih domov, kar pa se vsled malomarnosti množičnih organizacij v teh krajih ni izvedlo. Za dvig propagande „Tedna tehnike“ so bile izobešene ob cestah in mnogih izložbah okusne parole.

Ugotoviti pa moramo, da udeležba izven Jesenic na predavanjih ni bila zadovoljiva, kar je zakrivila nezadostna propaganda krajevnih činiteljev na podeželju. Kolikor pa je bilo na posameznih predavanjih slušateljev, so bili predavateljem zelo hvaležni in lahko trdimo, da je podružnica Društva inženirjev in tehnikov s svoje strani izpolnila dolžnost.

Strokovnjaki - inženirji pri kontroli vlitega jekla v kokilah

Jeseniske žene - grškemu ljudstvu

Za pomoč grškemu ljudstvu so žene iz Jesenic dne 11. marca t.l. priredile razstavo pod geslom „Žena v borbi“. S to razstavo žene nazorno prikazujejo štiriletno borbo naših narodov, zlasti borbo naših žena, ki so s puško v roki napadale fašističnega okupatorja, kako so umirale kot talke po taboriščih in ječah. Ne glad, ne mrz po gozdovih, ne najhujša mučenja po taboriščih naših žena niso ustrahovala.

Na razstavi je več kot 50 slik naših žena in mladink iz Jesenic in okolice, ki so darovale svoja življenja za srečo naroda in mir v svetu. Razstavljeni so razna ženska ročna dela, ki so jih delala po taboriščih in po osvoboditvi. Vsa ta dela pričajo o veliki ljubezni žena do domovine.

Za razstavo je na Jesenicah in tudi v ostalem okraju izredno zanimanje. Že prvi dan je bilo preko 600 obiskovalcev. Na razstavi se nahaja knjiga, kamor obiskovalci zapisujejo svoje vtiske o razstavi. Iz teh zapiskov je razvidno, da razstava vsem zelo ugaja. Zaradi tega je vse graje vredna izjava, ki jo je podal nepodpisani obiskovalec o razstavi. Ta je namreč v knjigo zapisal, da razen slike tovariša Višnarja in neke škatle, razstava ne vsebuje dosti vrednosti. Naše žene naj se na take izjave ne ozirajo. Niso pripravile neke umetniške razstave, ampak so razstavo posvetile spominu vojnih žrtv in žrtvam ameriškega imperializma v Grčiji. Tega pa anonimni pisec najbrže ni videl. Kdor pa je užil le kapljico okupatorjevega žolča, se mu na razstavi ob pogledu na žrtve vzbudi novo sovraštvo do bivših fašističnih zavojevalcev in današnjih pohlepni imperialistov, ki mučijo grški narod.

Izlet šolske mladine iz Jesenic v Postojno

Osnovna šola na Jesenicah je organizirala koncem februarja izlet v Postojnsko jamo. Izleta se je udeležilo okrog 700 izletnikov, šolske mladine, staršev in učiteljskega. V zgodnjih jutranjih urah je jeseniška šola zaživela. Vse je bilo pripravljeno in veliko veselja je bilo med učenci, ki so komaj čakali, da se odpeljejo z vlakom. Dobra učiteljska organizacija je skrbela za red in disciplino in tudi za točen odhod iz šole proti postaji.

Ko smo prišli na jeseniško postajo, vlak še ni bil pripravljen, in mladina je morala čakati kake pol ure na mrzlem peronu. Ko so pripe-ljali garnituro posebnega vlaka, vagoni niso bili zakurjeni in prezebla mladina je morala sedeti v hladne prostore. Mladina se je tresla od mraza. Krivda pa ne leži na upravi jeseniške postaje, ampak je napako zagrešila železniška direkcija v Ljubljani. Ta je namreč vedela, da se bodo izleta v Postojno udeležili otroci stari 7—13 let. Kljub temu je poslala na Jesenice ledeno mrzle vozove. Vso pohvalo za sluzi upraviteljica osnovne šole, ki je takoj z ostalim učiteljskim uredila na jeseniški upravi, da je zakurila izletni vlak. Uprava postaje je dala na razpolago dva parna stroja, ki sta z obeh strani segrevala vagone in čez pol ure je postalo toplo.

Starši šolskih otrok prosimo, da bi v bodoče vlaki iz Ljubljane dospeli na odhodno postajo pravočasno in v zimskem času zakurjeni. Če teh vagonov med potjo ni mogoče ogreti, naj bi vlak prišel toliko preje, da jih more segreti domača postaja. Kot oče, ki je tudi potoval s svojim sinom v Postojno, sem namreč z zadovoljstvom opazil, da so se otroci v zakurjenih vagonih spet oživeli in uživali lepo potovanje do Postojne. Do izraza je prišla tudi dobra organizacija samih otrok, ki so takoj ponudili kak prašek tistemu, ki ga je bolela glava. V splošnem pa je izlet potekel do Postojne brez večje nesreče.

V Postojni smo pred odhodom v jamo obe-dovali. Organizacija in ogled jame je bil po zaslugi učiteljskega brez vsake nezgode. Občudovali smo krasoto Postojnske jame in ko smo obhodili kakih 7 km, so se otroci že precej utrujeni vrnili na vlak in se odpeljali na Jesenice.

Taki izleti z ogledi krasote naše zemlje so zelo poučni in naj bi se vršili vsaj enkrat letno tudi v bodoče.

★ KULTURA IN PROSVETA ★

Bulgakov: „Novi dom“

Sindikarno gledališče na Jesenicah je v sredo, 17. marca t.l. postavilo na oder drugo premiero v letošnji sezoni. V inscenaciji in režiji tov. Tič Srečka so igrali Bulgakov „Novi dom“, komedijo iz sovjetskega življenja v treh dejanjih. Komedija je zelo lepo uspela in so nastopajoči želi splošno priznanje.

V komediji je odlično prikazana stvarnost našega novega življenja. Režiser in igralci so vloge pravilno razumeli in jim moremo samo častitati k uspehu. Tudi navzoči gledalci so se v igro tako uživali, da niso vedeli, ali bi se jokali ali smejali. Ta sovjetska komedija je ponoven dokaz, da naše ljudstvo razume duha novega časa. Ker se bo igra v prihodnjih dneh še ponavljala, vabimo ljubitelje gledališča, da si komedijo ogledajo. Ne bo jim žal-

Na naslov nekaterih obiskovalcev mestnega kina na Jesenicah

Nedavno se je v jeseniškem mestnem kinu predvajal film „Mojstri scene“. Film je zelo dobro režiran in prikazuje razvoj Moskovskega hudožestvenega teatra z odlomki iz drame „Višnjevi vrt“ in „Na dnu“. Snov je zelo poučna, posebej za ljudi, ki se mislijo oprijeti umetniškega dela pri gledališču.

Na Jesenicah pa se je zgodilo nekaj, kar se pri velikem številu ljubiteljev gledališča ne bi smelo zgoditi. Med predvajanjem filma se nekateri gledalci zapuščali dvorano in pri tem brezobzirno motili ostale posetnike. Vmes so nekateri celo vpili in zmerjali upravo. Kaj je temu vzrok? Stvar je enostavna: Film jim ni ugajal zaradi tega, ker ga niso razumeli. Ra-

zumeli pa ga niso zaradi tega, ker jim je tuja resnična umetnost in so preveč nasičeni z „umetnostjo“ zapadnega, zlasti ameriškega sveta.

Kulturne ustanove, med katere spadajo tudi kinodvorane, so zato tu, da dvigajo kulturno in politično stopnjo ljudstva. Naše dvorane ne smejo biti središče brezidejnosti in lagodnosti. Življenje je treba pokazati tako kot je — z vso problematiko! Mi moramo spoznavati naše ljudstvo, našega človeka. Zaradi tega morajo uživati pomilovanje in prezir tisti ljudje, ki se naslajajo ob spolzkosti francoskih, občudujejo razkošje angleške buržoazije in „demokracijo“ ameriških filmov, kjer razni cowboji nekaznovano pobijajo Indijance. Tega bi se morali zavedati prav posebej še danes, ko ameriški imperialisti zavirajo demokracijo razvoju v mnogih državah in grozijo z novo svetovno morijo.

Če se bodo nekateri naši ljudje v vse to zamislili, potem ne bodo odklanjali filmov kot „Mojstri scene“, ampak filme kot so n. pr. „Čokoladne oči“, „Sam v noči“, „Bruca v Oxfordu“ itd.

Upravi mestnega kina bi še povedali, da se ji takih izpadov nekaterih nekulturnikov ni treba prav nič bati. Vzgoja je trda in težka šola. Da pa se to izplača, dokazuje sledeči primer: Dijakinja, ki je gledala film „Mojstri scene“ in „V imenu življenja“, mi je pripovedovala, da je po filmski predstavi šla vsa resna domov, vzela v roke knjige in se učila do 3. ure zjutraj. Na drugi strani pa se je zgodilo, da so se otroci po ogledu ameriškega filma — cowbojev, skrili za grmovjem ob cesti in kamenjali mimoidoče. Nosilec kulture je iz teh dveh primerov popolnoma viden.

mete v bližini svojega doma. Posebej je ustrezno delavcem, ki stanujejo izven Jesenic, ker si prihranijo mnogo dragocenega časa, ki so ga prej izgubljali s potovanjem na Jesenice.

Čevljarska delavnica je v tem kratkem času popravila okrog 4.000 parov čevljev našim delavcem, industrijski magazin pa je razpečal delavstvu in njihovim družinam preko 9.000 parov delavnih in ostalih čevljev. Večina delavstva uvideva, da so se pogoji preskrbe zelo izboljšali. Za potrebe kolektiva so gospodarski in sindikalni forumi nakazali okrog 50.000 m izrednega nakazila raznega tekstilnega blaga, ki je bil razdeljen delavstvu železarne brez točk. Tako so se krile najnujnejše potrebe. Da bi se organizacija prehrane razširila in utrdila, so bile v obratih ustanovljene tri kantine, kjer ima delavstvo možnost nakupa mrzlih jedil in

brezalkoholnih pijač. Zaradi boljše operativnosti in elastičnosti so bile tudi v upravi industrijskega magazina nekatere izpremembe in tudi s te strani uspehi niso izostali.

V železarni pa imamo peščico ljudi, ki jim uspehi v preskrbi delovnega človeka niso po godu in skušajo namerno zakriti te uspehe ter med delavstvom ustvarjati nerazpoloženje. Stremijo pač za svojimi osebnimi interesi in hočejo postati „ljudski forumi“, kot so bili v stari kapitalistični Jugoslaviji.

Dne 26. februarja t.l. dopoldne je bil v poslovalnici št. 10 industrijskega magazina tov. Lajnar Adolf s svojo ženo in ožjimi sorodniki. V ozadju napolnjene poslovalnice je namerno in zlohotno kritiziral, češ da ni blaga v prodaji, medtem ko so skladišča polna. Ker so bile navzoče stranke mnenja, da je kritika tov. Lajnara pozitivna, so se pričele zgražati nad uslužbenci poslovalnice. V tem času sta prišla v poslovalnico dva člana sindikalne podružnice in dva člana industrijskega magazina. Tov. Lajnar je te funkcionarje takoj napadel: „Ali ste prišli ljudi mirit? S takim poslovanjem ljudi ne boste pomirili! Jaz sem bil v bivši Jugoslaviji „narodni socialist“ in vodilni sindikalni funkcionar, pa sem drugače reševal take probleme!“ Pri tem mu je krepko pomagala njegova žena, ki je kriče izjavila, da se odbija ljudi s tem, če se jim ne izdaja blago.

Sindikalni funkcionarji, ki so prišli v poslovalnico prav zaradi vprašanja razdelitve sindikalnega kontingenta, so ljudem pravilno tolmačili poslovanje. Dokazalo se je, da je bil izpad tovariša Lajnara popolnoma neutemeljen in zlohoten, da bi ustvaril nerazpoloženje. Po izjavah njegovih sodelavcev v obratu martinarna, kjer je zaposlen, je razvidno, da mu delo ni priljubljeno. Menjal je že nešteto delavnih mest, dokler mu ni uspelo zasesti mesta, kjer ima čas kritizirati in ustvarjati nerazpoloženje. Jeseniški kovinarjem pa je Lajnarevo sindikalno delo v stari Jugoslaviji še v zelo svežem spominu. V stari Jugoslaviji se tov. Lajnar ni boril za interese delavskega razreda, ampak je bil tesno povezan z vodilnimi funkcionarji bivše Kranjske industrijske družbe. Nešteto mater se je zaman obračalo nanj s prošnjami, da bi bili njih možje ali sinovi sprejeti nazaj v tovarno, ki so bili vrženi na cesto in so ostali doma brez kruha.

Naše delavstvo pa je danes razredno dovolj zavedno, da ne bo dopuščalo takih in sličnih izpadov kot ga omenjamo zgoraj. Pozdravljamo pozitivno kritiko, ne moremo pa trpeti raznih „kritik“, ki namerno rušijo enotnost delavskega razreda. Naši delavci so tesno povezani v Osvobodilni fronti in v svoji sindikalni organizaciji, ki sta garant enotnosti in boljše bodočnosti.

F. J.

DOPISI

Kdo hoče ustvarjati nezadovoljstvo

V jeseni leta 1937 so jeseniški kovinarji za izboljšanje preskrbe delavcev in nameščencev na masovnem sestanku sklenili, da ustanove industrijski magazin. Upravi podjetja in sindikalni organizaciji je uspelo organizirati močan aparat z desetimi trgovskimi poslovalnicami, ustanovljena je bila velika čevljarska delavnica, krojačnica in 3 kantine v železarni. S tem je bilo delovnemu kolektivu železarne zelo ustrezno, ker lahko nabavlja racionirane pred-

Življenje in delo v hidrocentrali v Mostah

V Ribnem pri Bledu je bil v januarju in februarju dopisniški tečaj, ki se ga je udeležilo 36 tečajnikov. Tečajniki so imeli teoretičen in praktičen pouk. Priobčujemo odlomke tovarišice, ki je ob zaključku tečaja obiskala hidrocentralo v Mostah.

Pri minerjih v rovu

... V tem pogovoru sva s tovarišem dospela do minerjev. Prava živahnost je vladala na tem koncu rova. Vrtalni stroj je utihnil. Zvrtnane so bile že vse luknje, katere so minerci polnili z razstrelivom. Električarji so ob svitu karbidnih svetilk napeljavali električno žico v novo izkopani rov. Dva delavca sta sklapljala cevi, po katerih pride stisnjen zrak v rov.

„Delo je nekoliko zaostalo, ker zaradi zasipa ne moremo odvažati izkopani material. To nas včasih zamudi, da moramo kakšno uro čakati“, — je dejal starejši delavec.

Zanimalo me je, je li ta skupina delavcev takozvana „števika“ kot v mnogih premogokopih, ali je morda akordna skupina.

„Niti eno, niti drugo!“ mi je odgovoril isti delavec. „Mi vsi tvorimo brigado“.

„Kakšna pa je razlika med akordno skupino in brigado?“ sem radovedno vpraševala dalje.

„To je tako: akordna skupina je skupina ljudi, ki niso v medsebojni povezavi in kjer vsak sam odgovarja za svoje delo. Tudi je posameznik vedno le pri enem delu. Brigada pa se menjava v celoti iz enega sektorja na drugega. Tako se seznanjamo z vsemi mogočimi deli, ne le vedno z enim in istim. Delal sem že po vseh mogočih rovih v Franciji, Nemčiji, Belgiji in tudi bivši Jugoslaviji, pa moram priznati, da se mi ta sistem brigad še najbolj dopade.“

Z uvedbo tekmovanja so se zmanjšali izostanki od dela

Med potjo do delavskega naselja mi je pripovedoval član sindikalnega odbora podružnice: „Pred vojno smo bili gradbeni delavci — sezonski delavci. Delo se je začelo spomladi in v jeseni končalo. Preko zime pa smo počivali. Če si je kdo kaj prihranil, je živel od teh prihrankov, večina sezonskih delavcev pa smo bili obsojeni na životarjenje in živeli več ali manj od miloščine. Naše delo pa sedaj ni več sezonsko — temveč industrijsko. Plan, ki ga mora sezonski delavec doseči v poletnih mese-

cih, je raztegnjen tudi na zimske mesece. S tem je delo boljše in enakomerno razdeljeno.“

Na gradilišču je preko 40 brigad. Vse so sestavljene iz strokovnih, pomožnih delavcev in mladine. S tem, da so si brigade napovedale medsebojno tekmovanje, so zainteresirale vse delavce za delo, tudi one, ki sedaj še nimajo prave delovne zavesti. Med tekmovanjem je padel odstotek neopravičenih izostankov.

Na gradilišču je preko 60 udarnikov. Nekateri so celo dvakratni udarniki. Norme po večini vsi dosegajo, nekatere brigade pa jih še celo presegajo.

„Ali je za presego norme potreben večji fizični napor?“ me je zanimalo.

„Nikakor ne!“, je tovariš odvrnil. „Predvsem se norme presežejo z novim načinom dela, s katerim se v istem času in z istim naporom lahko napravi več. Seveda je to odvisno od posameznih delavcev, kakor tudi od cele brigade.“

Spremljevalec, ki je sindikalni funkcionar, je izrekel mnenje, da se norme ne dajo vpejljati za poedince. To njegovo mnenje pa mi ni bilo všeč in se ne morem z njim strinjati. Saj po sistemu, kakor delajo sedaj, lahko eden ali več delavcev lenari in postopa na račun cele brigade.

Tovariš je nadalje pojasnjeval: „Ker je težko voditi evidenco na obsežnem gradilišču,

Selo pri Bledu

Zelim Vam pisati sledeče:

V nedeljo sem bil na izletu na Bledu. Ustavil sem se v gostilni Štarkl na Mlinem, ki je bila polna gostov. V gostilno je prišla skupina moških, med katerimi se je nahajal tudi stari Bijol. Kljub temu, da je bilo že pozno popoldne, so se hvalili s tem, da so prišli od prve maše. Ta skupina je začela izzivati goste, posebej so se obregnili ob neko tovarišico, ki je sedela v družbi s svojim možem. Bijol pravi: „Vi, ki delate udarniško, imate vsega dovolj!“ S tem je mislil navedeno tovarišico, ki se je udeleževala prostovoljnega dela pri gradnji zadružnega doma in ji neupravičeno očital, da je proti delavcem in kmetom. Padle so tudi besede, da bodo 5. ali 6. maja prišli k nam Angleži itd.

Navzoči v gostilni so obsojali tako izzivanje. Ljudje, ki pričakujejo neke namišljene pomoči od zunaj, ne spadajo v pošteno družbo in ljudstvo bo z njimi samo obračunalo.

Član OF.

Gorje pri Bledu

Letošnji pozni sneg smo dobro izkoristili. Najprej smo se lotili skakalnice, ki je bila šele letos dograjena. Na pobudo tov. predsednika FD Gorje, Lovrota Žemva, se je začela graditi v neposredni bližini vasi. Delalo je staro in mlado, vse kar se zanima za fizikalni pokret. Vsa dela so bila izvršena udarniško, največ zaslug pa imajo tekmovalci za ZREN.

1. marca t.l. je bilo v okolici skakalnice vse razgibano, zlasti mladina je pokazala izredno zanimanje za skakalno umetnost. Skakalcev je bilo nad 20. Najdaljši skok je bil 25 m. Ko se bodo na skakalnici odstranile manjše napake, bo ista služila svojemu namenu.

7. marca t.l. smo priredili smučarski dan. V teku na 7 km se je prvi plasiral Slivnik Janko, drugi Gabršek Ciril, tretji Hudovernik Valentin. Med pionirji, ki jih je bilo 35, je bil prvi Golob Franc, drugi Gabršek Stanko in tretji Pazler Martin.

Ž uredniške mize:

Dopisnikom „Jeseniškega kovinarja“!

Uredništvo „Jeseniškega kovinarja“ dnevno prejema razne dopise v objavo, ki pa so nepodpisani. Zaradi tega sporočamo vsem dopisnikom, da anonimnih dopisov kakršnekoli vsebine ne bomo objavili.

Mnogi dopisniki tudi pošiljajo dopise prepozno, vsled česar morajo izpasti v prvi prihodnji številki, ali pa zgubijo vrednost na aktualnosti. Le dopisi, ki dospejo v uredništvo najkasneje do 1. ali 15. v mesecu, se objavljajo v številkah, ki izidejo po tem datumu.

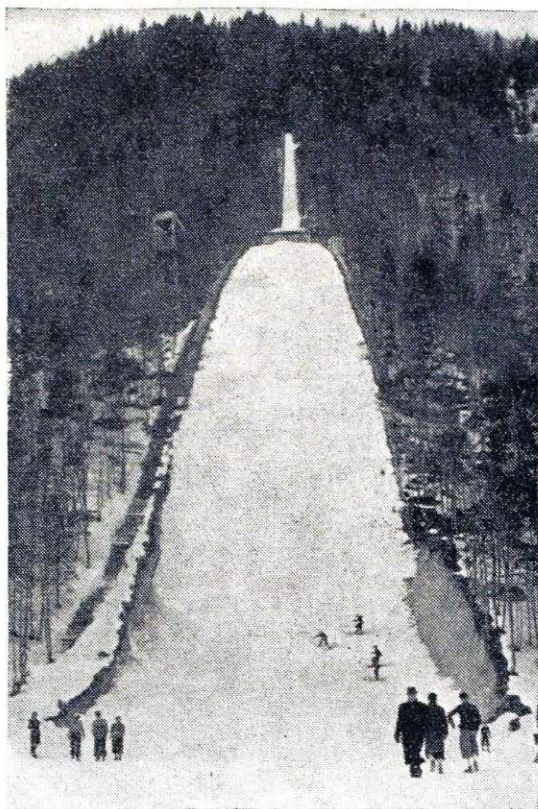
ima vsaka brigada odgovornega brigadirja, ki dnevno obvešča upravo in sindikalno podružnico o problemih dela. Tako delavci sami skrbijo neposredno za svoje brigade.“

Delavcem na gradilišču je zagotovljena pre-skrba

Za hrano in stanovanje delavcev je pre-skrbljeno. Zaradi pomanjkanja tekstilnega blaga uprava ni mogla nabaviti dovolj postelj-nega perila, kar povzroča pri nekaterih delav-cih godrnjanje. Sicer pa imajo vsi odeje in so-be so toplo zakurjene. Vsak delavec, ki je sprejet na delo, dobi čevlje in po potrebi tudi obleko. Žal pa so mnogi to izkoristili in so delo zapustili, čim so prešli obutev in obleko. Da bi v bodoče to preprečili, namreč da bi pre-prečili tako brezvestno izkoriščanje, vpiše se-daj uprava podjetja vsakomur, ki zapusti delo, v delavsko knjižico, kaj in koliko je prejel. Tudi se je že zgodilo, da so nekateri izkoriščali upravo s tem, da so zahtevali obleko ali obu-tev, potem pa so jo prodali naprej. Takega iz-koriščanja se do sedaj še ni uspelo preprečiti. Zaradi takega bo nujno, da bodo tisti, ki se ne-upravičeno okoriščajo in bogatijo z ljudsko imovino, primerno kaznovani.

V veliki jedilnici, ki je okrašena z primer-nimi parolami, je glasno igral radio. Iz kuhinje

PLANICA

Slika prikazuje skakalnico v Planici, naj-zapadnejšem kraju našega okraja in Jugosla-vije. Skakalnica je največja in najmodernejša na svetu. Pri ugodnih snežnih razmerah do-vo-ljuje skoke preko 120 m. To dejstvo dokazu-jejo zadnji dnevi, ko so domači in inozemski skakalci dosegli nove svetovne rekorde. Tako je na glavni dan smučskih poletov, v nedeljo, 14. marca t.l., skočil domačin iz Mojstrane tov. Poldo 120 m, Švicar Charles Blum pa 121 m. Smučarske polete je občudovalo okrog 15.000 gledalcev. Navzoč je bil tudi predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko, predsednik komiteja za fizikulturo pri Vladi LRS tov. dr. Danilo Dougan, zastopniki JA, zastopnik FISAJ ter FZS.

Poleg Jugoslovanov in Švicarjev so sode-lovali tudi smučarji-skakalci iz Poljske in Francije.

Smučski poleti so se nadaljevali tudi v po-nedeljek in bodo trajali do četrтка, 18. marca t.l. Tudi v teh dneh dosegajo skakalci daljave preko 100 m med domačimi zlasti tov. Finžgar

je prijetno dišalo. Kuharice so pripravljale ve-čerjo: ješprenčkovo rižoto z mesom. Tudi za pi-jačo je preskrbljeno. Dobrega sadjevca si lahko vsak privošči, seveda do prave mere.

Kulturno-prosvetno delo na gradilišču

Poleg jedilnice je precej velika dvorana. Stene krasijo slike tovariša Stalina, Tita in Kardelja. Poleg tega je na steni še diagram, ki prikazuje dnevno dosego plana. Drug grafikon zopet kaže dnevne izostanke, upravičene in ne-upravičene, dalje bolezenske in redne dopuste. Stenčas pa bi bil lahko spricho velikega števila delavstva boljši. Manjka člankov vzgojno-kri-tičnega duha.

V dvorani je majhen oder. Trije delavci so ga opremljali za večerno prireditev. Skoro vsak teden imajo kakšno igro ali proslavo.

„Tudi gostovali smo že na Dobravi“, je med postavljanjem kulis pripovedoval mladinec. „Večkrat smo tudi že povabili mladino okoli-ških krajev, naj bi prišla med nas s kako igro ali drugo prireditvijo. Dosedaj pa se še ni no-beden odzval. To nas malo žali, ker imamo ob-čutek, da smo manj vredni — gradbeni delavci.“

Ob prostem času si delavci krajšajo čas v rdečem kotičku s šahiranjem, čitanjem knjig in časopisov ali poslušajo radio. Knjižnica šteje okoli 160 knjig, kar pa je za toliko delavcev

FIZKULTURA

Rudi, ki je v ponedeljek skočil brez padca 118 m. Tudi ostali naši skakalci Mežik, Razin-ger, Razboršek, Langus, Rogelj in Zalokar so dosegli zavidljive uspehe in so najlepši up slo-venskega smučarstva.

Namizno-teniško prvenstvo železarne Jesenice

Na Jesenicah je v teku največja namizno-tehniška prireditev po svobodi. 18 obratov z nad 50 igralci velikega železarskega kolektiva tekmuje za častni naslov prvaka Železarne. Zmagovalec bo prejel umetniško izdelano pre-hodno darilo.

Že skoro mesec dni se dvakrat tedensko odigra po osem tekem. Obrati so razdeljeni v dve skupini in igrajo po Davisovem sistemu. Prvo in drugo plasirano moštvo obeh skupin bo odigralo finale. Izven konkurence se ude-ležuje tekem tudi aktiv jeseniške državne gim-nazije.

Za to tekmovanje vlada na Jesenicah veli-ko zanimanje. Vsak torek in četrtek je na odru fizikalnega doma zelo živahno. Vsi ne-strpno pričakujejo srečanja v finalu, ko se bodo pomerili med seboj prvaki obeh skupin.

Nogometaši SFD „Jože Gregorčič“ iz Jesenic vadijo v polnem razmahu

Od Gregorčičevih nogometašev letos še ni-smo čuli. Zdi se, da so podaljšali svoj zimski odmor. Toda stvar ne stoji tako. Vsa moštva že vadijo na terenu od februarja, preje pa so po-sečali uro splošne telesne vzgoje. Za letošnjo sezono imajo dober in zanimiv načrt priredi-tev. Zvedeli smo, da pripravljajo nekaj poseb-nega. No, vsekakor je potrebno, da se naši žo-gobrci pokažejo v jasnejši luči. Poleg tega upamo, da se bo I. moštvo Gregorčiča ravnalo po vzgledu Kranjčanov, ter tudi s svoje strani prispevalo h gradnji Nove Gorice.

V nedeljo, 28. marca t.l., gostuje prvo moštvo v Gorici, kjer bo igralo prvenstveno tek-mo s tamkajšnjim istoimenskim društvom. Prepričani smo, da bo jeseniška Gregorčičeva četa pokazala lepo, tovariško in disciplinirano igro, kar naj bo odraz zavednih kovinarjev.

Zmago.

Od 21. do 27. marca proslavljamo svetovni mladinski teden, ki naj poglubi in učvrsti enot-nost demokratične mladine vsega sveta. V tem tednu se spominjamo tudi borbe mladine Gr-čije, Španije, Kitajske in mladine v kolonial-nih deželah, kjer se bori za osvoboditev izpod imperialističnega jarma.

Živela demokratična mladina vsega sveta!

vsekakor premalo. V petih krožkih se vrši štu-dij tedensko. Študirajo razna politična in go-spodarska vprašanja. Za delavce, ki niso člani krožka, se vrše tedensko razna predavanja.

Na steni rdečega kotička je pritrjena pre-hodna zastavica, ki jo je dobilo gradilišče kot najboljše v Sloveniji. Prvotno je prvo mesto zavzemalo gradilišče tovarne aluminija v Str-nišču.

Sindikalna podružnica in uprava podjetja posvečata tudi strokovni izobrazbi mladine vso pažnjo. Uprava gradilišča je priredila več te-čajev, tako zidarski, tesarski, minerski, nor-mirski itd. Na te tečaje je bila poslana pred-vsem mladina, ki bo vnesla na gradilišča no-vega duha — delovni polet novega časa.

Zgraditev hidrocentrale v prvi petletki bo vsekakor ogromnega pomena. Hidrocentrale so namreč predpogoj industrializacije naše dr-žave, kar jamči tudi dvig življenjskega stan-darda vsemu delovnemu ljudstvu.

Kozinc Justi,
tečajnica dopisniškega tečaja
v Ribnem.

Uredništvo in uprava: Jesenice, Titov dom. — Izhaja dvakrat mesečno. — Odgovorni urednik: Gasar Verko, Jesenice.

Tisk Gorenjske tiskarne v Kranju. 943 48